

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానఫలము

విఘ్నేశ్వరధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాసధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకాశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాసధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, సప్తపంచాశత్తమోధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణీ నమః

అథ సప్తపశ్చాశత్తమోఽధ్యాయః

బృహదశ్వ ఉవాచ

అథ కాలే శుభే ప్రాప్తే తథా పుణ్యే క్షణే తథా ।

ఆజుహావ మహీపాలాన్ భీమో రాజా స్వయంవరే ॥ 57-1॥

తచ్ఛ్రుత్వా పృథివీపాలాః సర్వే హృచ్చయపీడితాః ।

త్వరితాః సముపాజగ్ముః దమయంతీమభీష్పవః ॥ 57-2॥

కనకస్తమ్భురుచిరం తోరణేన విరాజితమ్ ।

వివిశుస్తే నృపా రంగం మహాసింహో ఇవాచలం ॥ 57-3॥

తత్రాసనేషు వివిధేషు ఆసీనాః పృథివీక్షితః ।

సురభిస్రగ్ధరాః సర్వే ప్రమృష్టమణికుండలాః ॥ 57-4॥

తాం రాజసమితం పుణ్యాం నాగైర్భోగవతీమివ ।

సంపూర్ణాం పురుషవ్యాఘ్రైః వ్యాఘ్రైర్నిగుహామివ ॥ 57-5॥

తత్ర స్మ పీనా దృశ్యంతే బాహవః పరిఘోపమాః ।

ఆకారవర్ణసుశ్లక్షణాః పంచశీర్షా ఇవోరగాః ॥ 57-6॥

సుకేశాంతాని చారూణి సునాసాక్షిభువాణి చ ।

ముఖాని రాజ్ఞాం శోభంతే నక్షత్రాణి యథా దివి ॥ 57-7॥

దమయంతీ తతో రంగం ప్రవివేశ శుభాననా ।

ముష్ణంతీ ప్రభయా రాజ్ఞాం చక్షూంషి చ మనాంసి చ ॥ 57-8॥

తస్యా గాత్రేషు పతితా తేషాం దృష్టిర్మహాత్మనామ్ ।

తత్ర తత్రైవ సక్తాభూత్ న చచాల చ పశ్యతామ్ ॥ 57-9॥

తతః సంకీర్త్యమానేషు రాజ్ఞాం నామసు భారత ।

దదర్శ భైమీ పురుషాన్ పంచ తుల్యాకృతీనిహ ॥ 57-10॥

తాన్ సమీక్ష్య తతః సర్వాన్ నిర్విశేషాకృతీన్ స్థితాన్ ।
సందేహోదధ వైదర్భీ నాభ్యజానాన్నలం నృపమ్ ॥ 57-11॥

యం యం హి దదృశే తేషాం తం తం మేనే నలం నృపమ్ ।
సా చింతయంతీ బుద్ధ్యాథ తర్కయామాస భామినీ ॥ 57-12॥

కథం హి దేవాన్ జానీయాం కథం విద్యాం నలం నృపమ్ ।
వీవం సంచింతయంతీ సా వైదర్భీ భృశదుఃఖితా ॥ 57-13॥

శ్రుతాని దేవలింగాని తర్కయామాస భారత ।
దేవానాం యాని లింగాని స్థవిరేభ్యః శ్రుతాని మే ॥ 57-14॥

తానీహ తిష్ఠతాం భూమౌ ఏకస్యాపి న లక్షయే ।
సా వినిశ్చిత్వ బహుధా విచార్య చ పునః పునః ॥ 57-15॥

శరణం ప్రతి దేవానాం ప్రాప్తకాలమమన్యత ।
వాచా చ మనసా చైవ నమస్కారం ప్రయుజ్య సా ॥ 57-16॥

దేవేభ్యః ప్రాంజలిర్భుత్వా వేపమానేదమబ్రవీత్ ।
హంసానాం వచనం శ్రుత్వా యథా మే నైషధో వృతః ।
పతిత్యే తేన సత్యేన దేవాస్తం ప్రదిశంతు మే ॥ 57-17॥

మనసా వచసా చైవ యథా నాతిచరామ్యహమ్ ।
తేన సత్యేన విబుధాః తమేవ ప్రదిశంతు మే ॥ 57-18॥

యథా దేవైః స మే భర్తా విహితో నిషధాధిపః ।
తేన సత్యేన మే దేవాః తమేవ ప్రదిశంతు మే ॥ 57-19॥

యథేదం వ్రతమారబ్ధం నలస్యారాధనే మయా ।
తేన సత్యేన మే దేవాః తమేవ ప్రదిశంతు మే ॥ 57-20॥

స్వం చైవ రూపం కుర్వంతు లోకపాలా మహేశ్వరాః ।
యథాహమభిజానీయాం పుణ్యశ్లోకం నరాధిపమ్ ॥ 57-21॥

నిశమ్య దమయన్త్యాస్త్రత్ కరుణం ప్రతిదేవితమ్ ।
నిశ్చయం పరమం తథ్యమ్ అనురాగం చ నైషధే ॥ 57-22॥

మనోవిశుద్ధిం బుద్ధిం చ భక్తిం రాగం చ నైషధే ।
యథోక్తం చక్రిరే దేవాః సామర్థ్యం లింగధారణే ॥ 57-23॥

సాపశ్యద్ విబుధాన్ సర్వాన్ అస్వేదాన్ స్తబ్ధలోచనాన్ ।
హృషితస్రగ్రజోహీనాన్ స్థితానస్పృశతః క్షితిమ్ ॥ 57-24॥

భాయాద్వితీయో మ్లానస్రగ్రజః స్వేదసమన్వితః ।
భూమిష్ఠో నైషధశ్చైవ నిమేషేణ చ సూచితః ॥ 57-25॥

సా సమీక్ష్య తు తాన్ దేవాన్ పుణ్యశ్లోకం చ భారత ।
నైషధం వరయామాస భైమీ ధర్మేణ పాండవ ॥ 57-26॥

విలజ్జమానా వస్త్రాంతం జగ్రాహాయతలోచనా ।
స్కంధదేశేఽస్పృజత్ తస్య ప్రజం పరమశోభనామ్ ॥ 57-27॥

వరయామాస చైవైనం పతిత్వే వరవర్ణినీ ।
తతో హోహతి సహసా ముక్తః శబ్దో నరాధిపైః ॥ 57-28॥

దేవైర్మహర్షిభిస్తత్ర సాధు సాద్భితి భారత ।
విస్మితైరీరితః శబ్దః ప్రశంసద్భిర్నలం నృపమ్ ॥ 57-29॥

దమయంతీం తు కౌరవ్య వీరసేనసుతో నృపః ।
ఆశ్వాసయద్ వరారోహం ప్రహృష్టేనాంతరాత్మనా ॥ 57-30॥

యత్ త్వం భజసి కల్యాణి పుమాంసం దేవసన్నిధౌ ।
తస్మాన్నాం విద్ధి భర్తారమ్ ఏవం తే వచనే రతమ్ ॥ 57-31॥

యావచ్చ మే ధరిష్యంతి ప్రాణా దేహే శుచిస్మితే ।
తావత్ త్వయి భవిష్యామి సత్యమేతద్ బ్రవీమి తే ॥ 57-32॥

దమయంతీ తథా వాగ్భిః అభినంద్య కృతాంజలిః ।
తౌ పరస్పరతః ప్రీతౌ దృష్ట్వా త్వగ్నిపురోగమాన్ ॥ 57-33॥

తానేవ శరణం దేవాన్ జగ్ముతుర్మనసా తదా ।
వృతే తు నైషధే భైర్యూ లోకపాలా మహాజసః ॥ 57-34॥

ప్రహృష్టమనసః సర్వే నలాయాష్టై వరాన్ దదుః ।
ప్రత్యక్షదర్శనం యజ్ఞే గతిం చానుత్తమాం శుభామ్ ॥ 57-35॥

నైషధాయ దదౌ శక్రః ప్రీయమాణః శచీపతిః ।
అగ్నిరాత్మభవం ప్రాదాద్ యత్ర వాంఛతి నైషధః ॥ 57-36॥

లోకానాత్మప్రభాంశ్చైవ దదౌ తస్మై హుతాశనః ।
యమస్త్వన్నరసం ప్రాదాద్ ధర్మే చ పరమాం స్థితిమ్ ॥ 57-37॥

అపాం పతిరపాం భావం యత్ర వాంఛతి నైషధః ।
ప్రజశ్చోత్తమగంధాధ్యాః సర్వే చ మిథునం దదుః ॥ 57-38॥

వరానేవం ప్రదాయాస్య దేవాస్తే త్రిదివం గతాః ।
పార్థివాశ్చానుభూయాస్య వివాహం విస్మయాన్వితాః ॥ 57-39॥

దమయంత్యాశ్చ ముదితాః ప్రతిజగ్ముర్యథాగతమ్ ।
గతేషు పార్థివేంద్రేషు భీమః ప్రీతో మహామనాః ॥ 57-40॥

వివాహం కారయామాస దమయంత్యా నలస్య చ ।
ఉష్య తత్ర యథాకామం నైషధో ద్విపదాం వరః ॥ 57-41॥

భీమేన సమనుజ్ఞాతః జగామ నగరం స్వకమ్ ।
అవాప్య నారీరత్నం తు పుణ్యశ్లోకోఽపి పార్థివః ॥ 57-42॥

రేమే సహ తయా రాజన్ శచ్యేవ బలవృత్రహా ।
అతీవ ముదితో రాజా భ్రాజమానోఽంశుమానివ ॥ 57-43॥

అరంజయత్ ప్రజా వీరః ధర్మేణ పరిపాలయన్ ।

ఈజే చాప్యశ్వమేధేన యయాతిరివ నాహుషః ॥ 57-44॥

అన్యైశ్చ బహుభిర్ధీమాన్ క్రతుభిశ్చాప్తదక్షిణైః ।

పునశ్చ రమణీయేషు వనేషూపవనేషు చ ॥ 57-45॥

దమయంత్యా సహ నలః విజహారామరోపమః ।

జనయామాస చ తతః దమయంత్యాం మహామనాః ।

ఇంద్రసేనం సుతం చాపి ఇంద్రసేనాం చ కన్యకామ్ ॥ 57-46॥

వీవం స యజమానశ్చ విహరంశ్చ నరాధిపః ।

రరక్ష వసుసంపూర్ణాం వసుధాం వసుధాధిపః ॥ 57-47॥

ఇతి శ్రీమన్మహాభారతే వనపర్వాంతర్గత నలోపాఖ్యానపర్వణి
దమయంతీస్వయంవరే సప్తపంచాశత్తమోఽధ్యాయః ॥57॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

ఠీ ఠీ ఱ్ఱ ఱ్ఱః ఱ్ఱః ఱ్ఱః ఠీ + < ఠీ H s j ఱ్ఱః q y ఠీ ఠీ ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।

గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

